

Treball local, pensament global. Debats d'educació.

Gerard Farràs i Ballabriga

Coordinador de Cicles Formatius de l'Escola Arrels Solsona

Fa de manera aproximada un any parlava amb una estudiant de quart d'ESO i li vaig demanar què pensava fer el curs vinent. Em va dir que dubtava entre un cicle formatiu d'Instal·lacions i Manteniment Electromecànic o fer el batxillerat per a després cursar el Grau en matemàtiques.

Em va semblar que anava molt confosa...

Amb el temps, però, he estat pensant que potser precisament el que cal són estudiants que siguin capaços d'abordar els dos itineraris: gent que valora l'aprenentatge d'una professió tangible que li donarà accés al mercat laboral (via Formació Professional, per exemple), però que valora també el pensament abstracte i els problemes difícils però menys aplicables.

Potser precisament el que necessitem per a un futur més sostenible és això: més estudiants d'escoles agràries (que generin productes de proximitat, amb la mirada posada a la sobirania alimentària) i, de manera similar, estudiants que treballin per a la sobirania energètica, l'artesania,

el comerç local i de proximitat, la indústria local, l'actualització tecnològica, entre d'altres... Però que aquests mateixos siguin capaços de gaudir de matèries com la història, l'art, la filosofia, la literatura, l'arqueologia, les matemàtiques.

Amb el sistema actual sembla que l'alumnat de 4t d'ESO hagi d'escollir entre una d'aquestes dues vies: entre aprendre una professió concreta i renunciar a estudis més abstractes i elevats, o anar a la recerca d'uns estudis universitaris que massa sovint no doten de les competències necessàries que exigeix el món laboral real.

Opino que caldria potenciar més les escoles de formació professional repartides pel territori (descentralització de la formació en especialitzacions territorials a la recerca de l'excel·lència), altament imbricades en el teixit productiu del seu entorn i que apostessin fermament per un desenvolupament local actuant en línia amb la resta d'institucions (ajuntaments, Consells Comarcals, associacions d'empresaris, etc...). Que tinguessin també relacions de caire internacional per a l'intercanvi d'experiències i per a facilitar la mobilitat. I, d'altra banda, incentivar l'accés a entorns d'aprenentatge per a les matèries més teòriques (on els MOOC, les universitats en línia i associacions locals podrien jugar un paper central).
En definitiva: ciutadans capaços de treballar localment, però de gaudir d'un pensament teòric global.